

Abstrakt

Táto práca spája teórie o médiách a demokracii, o zajatí médií (media capture), oligarchizácii médií a mediálnych systémoch s ekonomickou teóriou súťažného práva. Je vykonaná komparatívna analýza českého a slovenského mediálneho práva, pričom v centre výskumu je pluralizmus ako hlavná hodnota spájajúca spomenuté teórie. Dejiny médií po roku 1989 v skúmaných krajinách dostávajú novú periodizáciu, ktorá je opísaná ako pokračujúca transformácia troch rôznych typov. Herfindahl-Hirschmanov Index je použitý ako dôkaz, že najmä v poslednej skúmanej dekáde sa české a slovenské mediálne trhy posunuli ku koncentrovanej až oligopolistickej štruktúre. Vyvinuli sme nový nástroj – indikátor POMO (Power of Media Owners), ktorým sa dá vypočítať sila jednotlivých mediálnych oligarchov naprieč platformami, teda na celom mediálnom trhu. Táto analýza ukazuje nedostatočnosť a neúčinnosť regulácie vlastníctva médií v ČR a SR. Opísaný je tiež štvrtý typ mediálneho systému – nepluralitný, autoritársky, tzv. Východný oligarchický model zajatých médií; situácia na Slovensku a v Česku je porovnaná oproti tomuto modelu. Výsledkom je konštatovanie, že situácia v skúmaných krajinách je bližšie k už zavedenému modelu polarizovaného pluralizmu, avšak tento model je vnímaný ako polcesta k autoritárskemu modelu. Záver opisuje, ktoré zmeny v práve SR a ČR viedli k väčšiemu zajatiu médií. Normatívna časť záveru nazvaná “Mediálna reforma” ponúka konkrétne politiky, ktoré by mali pomôcť predísť väčšiemu upadaniu týchto mediálnych systémov smerom k autoritárskym vzorom.